

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

Саморефлексія набутого досвіду професіоналізації студентів, які набувають у вищій школі спеціальність «Дошкільна освіта», засвідчує про конструктивність у вищеокресленій площині так званих «вітогенних технологій» (А. Белкін), які мають ключовим таким конструкт: «що було б, якщо...» Наш досвід переконує, що у такий спосіб видається за можливе не лише актуалізувати життєвий досвід студентів, їхні творчі знахідки у навчально-професійній практиці, а й створити необхідні і достатні педагогічні умови для зацікавлення майбутніх вихователів вивченням і використанням прийомів вітагенного навчання з проєкцією саме на окреслений сегмент їхньої подальшої професійної діяльності.

Отже, сформованість у дітей передшкільного віку соціальних умінь і навичок є запорукою зміцнення їхнього соціального здоров'я, а для вихователя дошкільного навчального закладу цей процес, його результативність виступають як важливе особистісно-професійне призначення.

Література

1. Митник О., Рижньова Л., Захаренко Л. Як виховувати дошкільника-діяча // Дошкільне виховання. – 2016. – №2. – С. 6–9.

2. Богуш А. М. Передшкільна освіта: реалії і перспективи // Наук. вісник Миколаївського державного університету ім. В. Сухомлинського: Зб. н. пр. – Вип. 137. – Миколаїв, 2012. – С. 7–12.

3. Балл Г. О. Гуманізація загальної та професійної освіти: суспільна актуальність і психолого-педагогічні орієнтири / Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: Монографія / за заг. ред. І. А. Зязюна. – К: Вид. «Віпол», 2000. – 639 с.

СТИМУЛЮВАННЯ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДО ТВОРЧИХ ПРОЯВІВ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Листопад О. А.

Університет Ушинського, Україна

Сучасні соціокультурні умови розвитку України зумовлюють необхідність модернізації системи професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів, яка повинна базуватися на широкому спектрі технологій стимулювання майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до творчих проявів у навчальній діяльності. Креативні техніки в контексті стимулювання студентів до творчих проявів у навчальній діяльності репрезентовано в працях таких зарубіжних дослідників, як Дж. Л. Адамс, Е. де Боно, Р. Ділтс, Х. Йоас, Б. Клег, Р. Крачфілд, М. Микалко, М. Ньольке, П. Слоан, С. Торп, Й. Шерер та ін.

Проблемою стимулювання студентів до творчих проявів у навчальній діяльності протягом багатьох років займався британський психолог, письменник, винахідник, автор терміну «латеральне мислення» – Едвард Чарльз Френсіс Публій де Боно [1]. Протягом довго часу Едвард де Боно працював викладачем в Оксфордському, Лондонському і Кембриджському університетах. Особливий внесок Е. де Боно полягає в тому, що він розробив вправи для розвитку творчого мислення, які допомагають створити на заняттях атмосферу радості, довіри, взаємоповаги, взаєморозуміння, сприяють емоційній підтримці і стимулюють студентів до творчих проявів у навчальній діяльності, дають змогу відійти від шаблону традиційного заняття, зробити навчальний процес більш захоплюючим, урізноманітнити його [2].

Наведемо приклад роботи за методикою «Шість капелюхів мислення» Е. де Боно на заняттях з навчальної дисципліни «Нові інформаційні технології в дошкільній освіті» на факультеті дошкільної педагогіки та психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського». Методика «Шість капелюхів мислення» Е. де Боно це система, яка описує інструмент для групового обговорення та індивідуального мислення з використанням шістьох кольорових капелюхів. Провідними підходами в організації методики «Шість капелюхів мислення» Е. де Боно є: використання різних розумових операцій (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, класифікація, абстрагування тощо); смислотворчість (визначення й породження систем особистісних значень, опосередкованих перетворенням діяльностей відносин і спілкування в діяльність осмислення і творчості); обмін результатами розумової діяльності між учасниками педагогічного процесу; свобода вибору; самореалізація; самоактуалізація; рефлексія. Методика «Шість капелюхів мислення» сприяє формуванню вміння приймати нестандартні рішення, аналізувати й оцінювати свої дії, рівень власної компетентності.

Особливість вправ полягала в тому, що для вирішення завдання майбутнім вихователям необхідно було приміряти шість капелюхів (білий, чорний, блакитний, жовтий, червоний, зелений), кожен з яких відображував особливості життєвої позиції. Якщо студент одягав (заздалегідь зроблений своїми руками) білий капелюх, то його відношення до проблеми повинно було бути

нейтральним, він повинен був покладатися лише на аналітичне мислення, уникати емоцій, використовувати лише перевірені факти, числа, дати.

Червоний капелюх на голові слугував символом суб'єктивності і емоційно забарвленого мислення, студент не тільки міг, але й повинен був висловлювати свою суб'єктивну точку зору з усім можливим набором відчуттів і емоцій. Той, хто носить чорний капелюх, брав на себе роль критика, він шукав лише негативні сторони в ситуації, що склалася – докоряв і викривав інших учасників у неефективності їхніх ідей. Одягаючи жовтий капелюх, майбутній вихователь був зобов'язаний мислити позитивно, шукати позитивні сторони в ситуації, що склалася на момент розв'язання проблеми, він збирав всі позитивні моменти на користь обраного рішення, допомагав подивитися на проблему оптимістично. Зелений капелюх зобов'язував мислити свого власника асоціативно, творчо, він повинен був уникати банальних ідей, його мета генерувати творчі способи виходу з ситуації і збирати всі альтернативні і навіть фантастичні рішення. Блакитний капелюх на голові символізує порядок і структуру. Завдання його власника зважити всі наявні ідеї, структурувати їх і розподілити по різних блоках [1].

Що стосується обговорюваної теми, то вона була актуальною і зрозумілою студентам і перетиналася з вивченим теоретичним матеріалом. У якості тем були обрані: «Розробити дидактичні, естетичні, розвивальні, виховні, критерії оцінки ефективності електронних навчальних матеріалів для дітей дошкільного віку», «Розробити алгоритм створення електронних навчальних матеріалів для дошкільників» тощо.

Студенти згідно з ролями, що дісталися, не лише обговорювали наявні проблеми, але й придумували шляхи виходу з ситуації. Дана методика сприймалася студентами з ентузіазмом і дозволяла у невимушеній, творчій співпраці педагога і студентів не лише засвоювати необхідні знання, але й проявляти оригінальність і гнучкість мислення, формувати вміння бачити і вирішувати професійні завдання з позиції творчості. Примірка кожного з капелюхів змушувала студентів звернутися до свого життєвого досвіду, поглянути на проблему з іншого боку, пригадати і застосувати зразки поведінки людей, характерні для капелюха, що дістався йому. Опинившись в такій ситуації, майбутні вихователі вимушені були відступити від стандартного підходу до проблеми, вжитися в новий, невласивий їм образ, що сприяло формуванню вміння створювати незвичайні, оригінальні форми роботи в професійній діяльності.

Для ефективного вирішення поставленої перед студентом проблеми йому необхідно було не лише актуалізувати знання способів творчої діяльності, але й якісно трансформувати його, усвідомити себе як суб'єкта освітньої діяльності, що допомагало йому впоратися з даним завданням. Ще один плюс даної методики полягав в тому, що кожен студент, незалежно від свого характеру, був в змозі розглянути проблему з усіх сторін, самостійно генерувати нові ідеї, методика надавала можливість розвитку чутливості до нового та незвичного, толерантності до невизначених ситуацій, пошукової активності.

Література

1. Боно Едвард де. Шість шляп мышления / Эдвард де Боно. – Санкт-Петербург : Питер-Паблшинг, 1997. – 244 с.
2. Боно Едвард де. Почему мы такие тупые? Когда же человечество научится думать / Эдвард де Боно. – Санкт-Петербург: Питер, 2009. – 125 с.
3. Боно Едвард де. Гениально! Инструменты решения креативных задач / Эдвард де Боно ; пер. с англ. – М. : Альпина Паблшерз, 2015. – 379 с.

ДИДАКТИЧНІ ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лугіна О. В.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Україна

Навчання іноземної мови це складний і багатогранний процес, що включає не лише володіння іноземною мовою (фонетично, граматично, лексично), а й вміння правильно подати іншомовний матеріал. У цьому процесі допомагають принципи навчання, які покликані дати відповідь на запитання: «Як навчити?», «Як організувати навчальний процес?».

Процес навчання іноземної мови здійснюється за допомогою загальнодидактичних принципів, які набувають певної специфіки, зумовленої особливостями вивчення іноземної мови. Головною метою вивчення іноземної мови є оволодіння учнями діяльністю іншомовного мовленнєвого спілкування.

Під час навчання іноземної мови ми застосовуємо дидактичні та методичні принципи. До дидактичних принципів навчання іноземної мови належать принцип наочності, активності,